

VODIČ ZA RODITELJE

Poštovani roditelji,

Želimo da Vas upoznamo sa osnovnim principom lečenja i nege vaše bebe koja je primljena u Institut za neonatologiju.

U našu ustanovu se iz porodilišta primaju novorođenčad kojoj je neophodno dalje lečenje. To su pre svega prevremeno rođene bebe, bebe veoma male težine i teško bolesne bebe rođene na vreme.

Zašto vaša beba zahteva specijalnu negu?

Prevremeno rođena beba bi još uvek trebalo da bude u majčinom stomaku i nije sposobna da se samostalno prilagodi životu u spoljnoj sredini.

Osim prevremeno rođenih beba, posebnu negu i lečenje zahtevaju i bebe koje imaju malu telesnu težinu za svoj uzrast, kao i bebe rođene na vreme, ali sa nekim zdravstvenim problemom.

Zahvaljujući savremenim metodama lečenja i složenoj tehnologiji, danas i veoma nezrela deca ili deca veoma male težine na rođenju imaju šansu da prežive.

Uzroci prevremenog rađanja

Trudnoća normalno traje 40 nedelja. Prevremeno rođena beba je rođena pre isteka 37. nedelje trudnoće.

Uzroci prevremenog rođenja mogu biti različiti:

- bolest majke (različite akutne ili hronične bolesti, urođene anomalije, povrede, stres...),
- poremećaji koji su direktno vezani za stanje bebe (infekcije, nasledna oboljenja, razvojni poremećaji...),
- socioekonomske prilike i drugo.

Nažalost, pravi uzrok prevremenog rođenja najčešće ostaje nepoznat.

Spoljne karakteristike prevremeno rođene bebe

Prvi susret sa bebom je uvek praćen snažnim emocijama, a susret sa prevremeno rođenom bebom može da Vas iznenadi.

Osnovna karakteristika prevremeno rođene bebe je opšta nezrelost organa i sistema koji su važni za život. Bebina koža je tanka i prekrivena finim dlačicama, a krvni sudovi ispod nje su još uvek vidljivi. Mišići i potkožno masno tkivo su slabije razvijeni, pa beba izgleda „sitno i mršavo“.

Vremenom će beba sazrevati, napredovati, rasti i dobijati izgled deteta rođenog u terminu.

Prijem bebe

Vaša beba može biti primljena na Odeljenje intenzivne nege ili na jedno od Prijemnih odeljenja poluintenzivne nege.

Po stabilizaciji opšteg stanja bebe mogu biti prevedene na jedno od tri odeljenja poluintenzivne nege. Zato ne treba da budete uplašeni ili iznenađeni ukoliko u toku posete ili poziva saznate da Vam je dete prevedeno na neko drugo odeljenje.

Oprema i metode lečenja

Inkubator

Inkubator je neophodan za negu novorođenčadi veoma male težine i životno ugrožene novorođenčadi. U prvim danima života prevremeno rođena beba ima nezreo sistem regulacije temperature tela, pa bez podešavanja temperature spoljne sredine ne može da održava normalnu telesnu temperaturu. U inkubatoru se lakše podešava temperatura i vlažnost spoljne sredine. Takođe, inkubator predstavlja izolovanu sredinu i na taj način štiti bebu od mogućih infekcija.

Dakle, inkubator obezbeđuje najbolje moguće okruženje za negu nezrele i bolesne novorođenčadi i nema nikakvog uticaja na bebin vid.

Aparati za veštačko disanje

Nezrelost prevremeno rođene bebe se često ispoljava i otežanim disanjem ili zastojem disanja.

Aparati koji omogućavaju disanje u ovakvim situacijama su respirator („veštačka pluća“) i CPAP. Za rad sa ovakvim aparatima potrebno je veliko znanje, veština i iskustvo koje naši timovi stručnjaka poseduju. Bez ovih aparata mnoge bebe ne bi preživele.

Monitori

Monitori su aparati koji prate osnovne (vitalne) funkcije organizma: rad srca, disanje i krvni pritisak bebe. Oni su povezani posebnim „žicama“ na čijim su krajevima senzori koji su u kontaktu sa bebinom kožom. To roditeljima najčešće deluje zastrašujuće, međutim, te „žice“ samo ostvaruju kontakt između bebe i aparata koji prate promene u radu organa, što je veoma važno za kontrolu zdravstvenog stanja pacijenta.

Sonda

Zbog nedostatka ili veoma slabog refleksa sisanja kod prevremeno rođene dece je otežano gutanje i usklađivanje gutanja sa disanjem, pa tako postoji i problem hranjenja bebe. Ishrana može biti otežana i usled nekog drugog medicinskog problema.

U takvim slučajevima mleko se unosi tankom plastičnom cevčicom – sondom, koja se kroz usta ili nos uvodi u želudac.

Intravenska linija

Bebi je svakodnevno potrebna određena količina tečnosti, energetskih i gradivnih materija kao i lekovi koji se u prvim danima unose putem vene. Zato je često u venu postavljena igla na koju se nastavlja infuzioni sistem (infuzija).

Fototerapija

Ukoliko je kod bebe došlo do pojave žutice (koja se prati na osnovu vrednosti bilirubina) uključuje se fototerapija – terapija specijalnim plavim svetlom. Oči bebe se pokrivaju gazom. Tokom fototerapije beba se ne povija jer je potrebno izložiti što veću površinu kože svetlu. Ova svetlost nije štetna.

Šator za kiseonik

Ukoliko je bebi potrebna dodatna količina kiseonika, on se daje preko plastične cevi sprovedene u „šator“ – plastičnu kutiju koja se postavlja oko bebine glave.

Kako Vi možete pomoći svojoj bebi?

Vašoj bebi treba mnogo pažnje, nežnosti i topline. Zato je često posećujte i ostvarite blizak kontakt sa njom, dodirujte je, tepajte joj. Beba će zapamtiti taj dodir i boju vašeg glasa. To pomaže i njoj i nama.

Ishrana

Nakon rođenja, u prvih pet dana, kod svake bebe uobičajeno dolazi do gubitka težine. Taj gubitak je nešto veći kod prevremeno rođene dece, a postizanje porođajne telesne težine može da traje nešto duže u odnosu na decu rođenu na vreme. To se dešava iz više razloga: bebe imaju male energetske rezerve, često imaju teškoće pri hranjenju zbog nerazvijenog ili nedovoljno razvijenog refleksa sisanja ili sistema za varenje hrane.

Vaša beba zahteva specijalnu ishranu. Najbolja hrana za nju je majčino mleko. Iz tog razloga je vrlo važno da majka razvije laktaciju i održava mleko dok ne bude spremna za prijem na Odeljenje majki. Uslov za prijem je da majka bude oporavljena od porođaja i da obavi potrebna laboratorijska ispitivanja.

Pri prvom kontaktu se obratite sestri zaduženoj za kontakt sa roditeljima u Prijemnoj ambulanti da bi Vam objasnila šta treba da učinite da biste što pre bili primljeni uz svoju bebu.

Po prijemu majke u Institut za neonatologiju

Po prijemu dobijate priliku da budete uz svoju bebu i da učestvujete u ishrani i nezi. Svaka kap vašeg mleka je od neprocenjivog značaja za svako novorođenče, a naročito kada je ono prevremeno rođeno ili bolesno.

Beba još uvek ne može da sisa i pomoću sonde dobija vaše mleko koje se skuplja izmalazanjem.

Kada beba dovoljno ojača da može sama da sisa, prilikom dojenja će Vam pomoći medicinska sestra.

Stalnim prisustvom i aktivnim učešćem u nezi i lečenju svoje bebe sami ćete biti smireniji i sigurniji, a doprinećete njenom ozdravljenju, bržem razvoju i napredovanju.

Banka humanog mleka

Naša Banka humanog donorskog mleka je opremljena savremenom opremom za prikupljanje, obradu, čuvanje i obogaćivanje mleka. Posle otpusta deteta možete da ostanete donor „zlatnih kapi“ Vašeg mleka koje će mnogo značiti drugoj prevremeno rođenoj deci.

Informacije

Informacije o stanju svoje bebe možete dobiti svakog radnog dana od 12:00 do 14:00 časova, ličnim kontaktom ili telefonom. Naravno, najbolje je da istovremeno vidite svoju bebu i dobijete informacije od lekara.

Nemojte se ustručavati da pitate sve što Vas interesuje u vezi sa zdravstvenim stanjem svog deteta.

Informacije o zdravstvenom stanju su strogo poverljive i daju se isključivo roditeljima.

Posete

Vreme za posete je svakog radnog dana na odeljenju intenzivne nege od 12 do 17 časova, dok su sva ostala odeljenja su otvorena za roditelje od 10 do 19 časova.

Radi zaštite od unošenja infekcije, pri ulasku na odeljenje prvo ćete skinuti nakit sa ruku, obući zaštitni mantil i kaljače, zatim ćete oprati i dezinfikovati ruke pod nadzorom medicinske sestre koja Vas prima na odeljenje.

Za vreme posete je poželjno da mazite svoju bebu i da joj tepate.

Medicinska sestra zadužena za kontakt sa roditeljima

Prva osoba sa kojom stupate u kontakt nakon ulaska u Institut je medicinska sestra zadužena za kontakt sa roditeljima. To je osoba koja će Vam dati sve potrebne informacije i uputstva. Potražite je u Prijemnoj ambulanti Instituta.

Služba socijalnog rada

Institut za neonatologiju ima Službu socijalnog rada kojoj se roditelji mogu obratiti za ostvarivanje prava iz oblasti socijalne zaštite kao što su: pomoć oko zbrinjavanja dece u ustanovu socijalne zaštite, upućivanje na razrešenje ličnih, porodičnih i bračnih problema izazvanih prevremenim rođenjem deteta, posledice prethodnog načina života i bolesti zavisnosti (alkoholizam, narkomanija i drugo).

Pored savetodavnog rada, ova služba može da pomogne i oko pribavljanja lične dokumentacije za decu i roditelje.

Konsultativna ambulanta (savetovanište)

Po izlečenju i otpustu iz Instituta za neonatologiju naši kontakti ne treba da budu prekinuti. U Konsultativnoj ambulanti pratićemo razvoj vašeg deteta najmanje do isteka prve godine, a ako je potrebno i kasnije.